

PATVIRTINTA

Ukmergės Jono Basanavičiaus
gimnazijos direktoriaus
2024 m. balandžio 15 d.
įsakymu Nr. V-30

**UKMERGĖS JONO BASANAVIČIAUS GIMNAZIJOS
MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ
PANAUDOJIMO TVARKA**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu ir sudaryti galimybes juos plėtoti. Jais paremta kasdienė vertinimo praktika prisideda prie įtraukios ir mokinių, ir mokytoją įgalinančios mokyklos kultūros formavimosi.

2. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis.

3. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai bei būdai, vertinimo principai ir nuostatos, pasiekimų vertinimų lygmenys, kompetencijų vertinimas, vertinimo planavimas, vertinimas mokant, mokinio asmeninės pažangos stebėjimas ir analizė, įsivertinimas, namų darbų skyrimas ir vertinimas, kontrolinių darbų, diagnostinių testų, bandomųjų egzaminų organizavimas ir vertinimas, vertinimas baigus programą, mokinių, besimokančių nuotoliniu ar mišriuoju būdu vertinimas, specialiųjų poreikių turinčių mokinių vertinimas, neakivaizdiniu būdu besimokančių mokinių vertinimas, vertinimo informacijos analizė, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas ir kt.

4. Tvarkoje vartojamos šios sąvokos:

- **apklausa raštu** – darbas raštu, trunkas mažiau nei 20 min. Apklausa raštu vykdoma ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios;
- **apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba;
- **apibendrinamasis vertinimas** - vertinimas baigus kursą ar jo dalį, siekiant nustatyti veiklos ar žinių kokybę tam tikro standarto atžvilgiu;
- **asmeninės pažangos (formuojamasis) vertinimas**– vertinimo būdas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais, stebima, vertinama jo daroma pažanga, įvardijamos mokinio mokymosi sėkmės ir nesėkmės, numatomi tolimesni žingsniai;

- **bandomasis egzaminas** - bendri visam mokinių srautui centralizuotai taisomi darbai, kurių tikslas nustatyti mokinių pasirengimo laikyti egzaminus lygį bei nustatyti mokinių žinių spragas;
- **diagnostinis darbas** – pusmečio pradžioje, pabaigoje rašomi bendri visam mokinių srautui darbai, kurių metu nustatomas mokinių pasiekimų lygmuo bei vertinama individuali mokinio bei grupės pažanga;
- **įsivertinimas** – mokinio sprendimas apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;
- **kaupiamasis vertinimas** – informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas taškais, plusais ir minusais (už namų darbus, iniciatyvumą, pastangas, darbą grupėse, papildomus projektinius darbus, aktyvų dalyvavimą pamokose, bendrųjų kompetencijų ugdymą ir kt.), kurie konvertuojami į pažymį pagal mokytojo individualią vertinimo sistemą;
- **kontrolinis darbas** – 30 – 45 min. trukmės rašto darbas, skirtas mokinių pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį. Tikrinimo rezultatai aptariami ir vertinami pažymiais;
- **laboratorinis ir praktikos darbas** - tiriamasis darbas, trunkantis ne mažiau kaip 35 min., kurio metu praktiškai atliekami tyrimai ir bandymai bei užrašomi jų rezultatai;
- **mišrusis mokymas** – mokymo proceso organizavimo būdas, kai nuosekliai derinami skirtingi mokymo būdai (pavyzdžiui, taikant grupinę formą, visiems mokiniams dalis mokymo vyksta nuosekliai nuotoliniu, vėliau – kasdieniu būdu);
- **mokinio įgytų kompetencijų vertinimas** - mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika kurios metu kaupiama informacija apie mokinio socialinių – emocinių ir sveikos gyvensenos, skaitmeninių, pažinimo, pilietiškumo, kūrybiškumo, kultūrinių, komunikavimo kompetencijų pažangą ir įvairias būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo bendrųjų kompetencijų pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi;
- **namų darbas** – mokymo organizavimo forma, kai mokymas gimnazijoje tęsiamas atliekant įvairius darbus namie. Skiriami sakiniai (žodiniai), rašytiniai, kūrybiniai, praktiniai ir kt. namų darbai;
- **nuotolinis mokymas** – mokymo(si) proceso organizavimo būdas, kai mokiniai, būdami skirtingose vietose ir naudodamiesi informacinėmis komunikacijos priemonėmis ir technologijomis, bendrauja su mokytoju mokymo(si) tikslams pasiekti. Galima tiek pavienio, tiek grupinio mokymo(si) forma. Įgyvendinant pavienio mokymo(si) formą, mokiniai savarankiškai mokydamiesi jungiasi su mokytoju ir dalyvauja grupinėse ar individualiose mokytojo konsultacijose.

Įgyvendinant grupinio mokymo(si) formą, mokiniai susijungia į klasę ar grupę ir nuosekliai mokosi, mokomi mokytojų pagal ugdymo programas;

- **projektinis darbas** - tai metodas, kurio esminiai požymiai yra aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus. Projektinis darbas parengiamas iš vienos temos, gali būti integruotas: trumpalaikis ir/ar ilgalaikis;

- **savarankiškas darbas** – tai atsiskaitymas raštu, žodžiu (žodžių diktantas, testas, pastraipos kūrimas, darbas grupėse ir kt.). Jo tikslas sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį ir kaip geba pritaikyti įgytas žinias;

- **vertinimo refleksija** – savo veiklą pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas;

- **vertinimas ugdant** – vertinimo kriterijų aiškumas, įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas), grįžtamasis ryšys;

- **vertinimas nuotoliniu būdu** – tai įrodymų, skirtų vertinti mokinių pasiekimus, pateikimas, valdomas naudojantis skaitmeninėmis technologijomis (programine įranga, socialiniais tinklais, skaitmeniniais įrankiais);

- **vertinimo validumas** – vertinami numatyti mokymosi pasiekimai (turinio validumas) vertinimo tikslus atitinkančiais vertinimo būdais;

- **vertinimo patikimumas** – vertinimo tikrumas, neprieštarinumas, vertinimo rezultatų pastovumas;

- **vertinimo kriterijai** – mokinių pasiekimų pagal Bendrąsias programas, mokytojų/metodinių grupių vertinimo metodikose numatyti vertinimo lygiai: nepatenkinamas, slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis.

Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, patvirtintu LR Seimo 2011 metų kovo 17 d. nutarimu Nr. XI1281(Žin.,2011, Nr.-38-1804); Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570; LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-554 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“; Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo rezultatų panaudojimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125.

II SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

5. Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka nusako aiškius mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus:

5.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

5.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, trimestrui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus, priimant mokytis į aukštąją mokyklą, profesinio mokymo įstaigą;

5.3. valdyti ugdymo proceso kokybę. Šis tikslas orientuotas į mokyklos veiklos tobulinimą ir yra būtinas mokyklos, savivaldybės, regiono, šalies ar tarptautinio lygmens sprendimams priimti. Ugdymo proceso kokybę lemia įvairūs veiksniai, kuriems nustatyti būtina apdoroti didesnės imties duomenis taikant statistinę analizę, darant mokslines išvagas apie nustatytų tendencijų priežastis, ryšius su kitais veiksniais ir galimus sprendimo būdus.

6. Vertinimo *uždaviniai*:

6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stiprybes ir silpnybes, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

6.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos.

7. Įgyvendinant bendrąsias programas, naudojami šie vertinimo būdai:

7.1. formuojamasis vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

7.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

- 7.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;
 - 7.1.3. tolesnę mokymąsi, grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys yra konkretus ir orientuotas į mokinio atliekamą užduotį, jis teikia kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;
 - 7.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;
 - 7.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę.
- 7.2. apibendrinamasis vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu. Jis gali būti mokyklos (vidinis) ir išorinis apibendrinamasis vertinimas:
- 7.1.1. mokyklos (vidinis) apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį (skyriaus, kurso dalies), ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą (diagnostiniai darbai, bandomieji egzaminai). Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:
 - 7.1.2. jis turi būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reikia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;
 - 7.1.3. turi būti validus, patikimas, pagrįstas aiškiais kriterijais bei suprantamas visoms suinteresuotoms pusėms;
 - 7.1.4. turi remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;
 - 7.1.5. turi sudaryti galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu, turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi.

III SKYRIUS

VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

- 8. Vertinimo nuostatos:

8.1. vertinant mokinių pasiekimus vadovaujamosi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo, užtikrinančiu teisingą visų mokinių pasiekimų vertinimą.

8.2. mokinių pasiekimai vertinami, naudojantis atnaujintose bendrosiose programose įvardytais pasiekimais ir pasiekimų lygių aprašymais;

8.3. vertinimas turi būti naudingas mokiniams; tokiu jis tampa, kai sukuria sąlygas individualiai pažangai;

8.4. pereinama nuo visiems mokiniams vienodos prie suasmenintos vertinimo kultūros;

8.5. individualiai pažangai skatinti, stebėti ir vertinti taikomas *formuojamasis* vertinimas; mokymosi pasiekimams įvertinti – *apibendrinamasis* vertinimas;

8.6. vertinimas turėtų apimti bent kelis įrodymų šaltinius, įvairius vertinimo būdus, pasiekimų įrodymų kaupimą ir apibendrinimą;

8.7. vertinimo rezultatų dalijamasis su vaiko atstovais pagal įstatymą turi tapti nuolatinio procesu, įtraukiančiu juos į mokinio mokymąsi;

8.8. vertinimo procese svarbus mokinio dalyvavimas; mokinys *įsivertina* savo mokymosi procesą ir rezultatus.

9. Vertinimo principai:

9.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymo(si) turinį;

9.2. atvirumas ir skaidrumas – mokiniams žinomos (i)vertinimo procedūros, vertinimo formos ir vertinimo kriterijai;

9.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

9.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė;

9.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

10. Kompetenciją galima pamatyti, t. y. atpažinti, konkrečioje veikloje. Turiningas mokyklos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai ugdomi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

10.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

10.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos kaupiant ir fiksuojant mokinio veiklų aplankus, mokinių pasiekimų informaciją dienyne.

11. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir mokyklos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio:

11.1. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį, apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

12. Asmeninės pažangos ir socialinės veiklos aptarimas padeda mokiniui geriau pažinti save, kelti mokymosi lūkesčius, fiksuoti ir analizuoti mokymosi rezultatus, vertinti savo asmenines, ugdomas savybes, planuoti socialinę ir pilietinę veiklą, ugdymą karjerai, įsivertinti asmeninę pažangą, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų pokytį, savo asmenybės ūgtį. Mokiniai su klasės vadovu sutartu būdu per klasės valandėles kelia mokymosi, karjeros lūkesčius, po pusmečio, mokslo metų (I-III klasių mokiniai) analizuoja mokymosi rezultatus, vertina savo asmenines, ugdomas savybes, asmeninę pažangą.

13. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Jis turi būti abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

13.1. grįžtamasis ryšys turi būti teikiamas sistemingai įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

13.2. grįžtamasis ryšys mokykloje teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą, pvz.: mokytojų pastabas darbuose ar dienyne;

14. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Skatinant individualią pažangą, rekomenduojama dažniau taikyti idiografinį vertinimą. Rekomenduojama mokytojams pateikti pastabas prie pažymio apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijas dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

V SKYRIUS

VERTINIMO PLANAVIMAS IR MOKINIŲ INFORMAVIMAS

15. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą:
 - 15.1. jį sieja su mokymosi tikslais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį, gebėjimus;
 - 15.2. siekia ugdymo turinio, bendrųjų programų mokymo(si) ir vertinimo dermės;
 - 15.3. metodinėse grupėse kartu su savo kolegomis aptaria ir suderina dalyko vertinimo tvarką, vertinimo kriterijus, metodus ir formas;
 - 15.4. rengdamas dalyko ilgalaikius planus, planuodamas kiekvieną mokymo(si) etapą (temą, pamoką), mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį, gebėjimus ir poreikius, planuoja ir vertinimą, kuris tampa dinamiška ugdymo proceso dalimi. Diagnostinius patikrinimus, kontrolinius ir kitus apibendrinamuosius darbus, pagal galimybes, fiksuoja dalyko ilgalaikiuose planuose ir kontrolinių darbų grafike;
 - 15.5. dalyko mokytojas per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su ilgalaikiu planu/programa, modulio, pasirenkamojo dalyko programa, mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, atsiskaitymo darbais, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas. Mokytojai, taikantys kaupiamąjį vertinimą, mokinius informuoja, koku būdu bus kaupiami ir fiksuojami taškai/ ženklai, kaip mokinio surinkti taškai/ ženklai bus konvertuojami į pažymį. Pradėdami naują skyrių (temą), mokytojai su mokiniais taip pat aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, atsiskaitymą, jo formas, vertinimo kriterijus;
 - 15.6. klasių vadovai rugsėjo pirmąją savaitę supažindina klasės mokinius su gimnazijos Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka, tvarka įkeliama į gimnazijos puslapį, taip pat išsiunčiama Tamo žinute mokiniams ir jų tėvams.

VI SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

16. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinami pagal:
 - 16.1. bendrųjų atnaujintų programų nuostatas;
 - 16.2. baigiamųjų klasių PUPP, tarpinių ir valstybinių egzaminų tvarkos aprašus;
 - 16.3. individualią mokytojo, metodinės grupės vertinimo metodiką, parengtą vadovaujantis Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis.
17. Gimnazijoje apibendrinamai mokinių pasiekimai vertinami pagal Pagrindinio ir vidurinio ugdymo atnaujintose bendrosiose programose išskirtus mokinių pasiekimų lygius:

Pasiekimų lygis	Įvertinimas	
aukštesnysis	10 (dešimt)	įskaityta, atleista
	9 (devyni)	
pagrindinis	8 (aštuoni)	
	7 (septyni)	
patenkinamas	6 (šeši)	
	5 (penki)	
slenkstinis	4 (keturi)	
nepatenkinamas	3 (trys)	
	2 (du)	
	1 (vienas)	

18. Vertinant mokinių pasiekimus, kaupiami mokinio pasiekimų įrodymai individualia mokytojų tvarka.

19. Suplanuoto mokymosi etapo pabaigoje įrodymai apibendrinami parašant pažymį.

20. Vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

<p>Kontrolinis darbas – ne trumpesnis kaip 30 minučių savarankiškai atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti išėjus temą ar skyrių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontrolinius darbus būtina registruoti elektroniniame dienyne. Dėl objektyvių priežasčių, susitarus su mokiniais, galima kontrolinio darbo laiką keisti. • Mokiniai turi būti supažindinti su kontrolinio darbo turiniu ir vertinimo kriterijais. • Kontrolinis darbas turi būti sudarytas iš įvairaus sunkumo užduočių ir patikrinami įvairūs mokinių gebėjimai (žinios ir supratimas, žinių taikymas ir aukštesnieji mąstymo gebėjimai). • Atskirų mokomųjų dalykų kontroliniai darbai gali būti diferencijuojami bei individualizuojami atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ir poreikius. • I–II klasių mokiniams per dieną gali būti skiriamas vienas kontrolinis darbas (išimties tvarka, suderinus su mokiniais – 2 kontroliniai), III–IV klasių mokiniams – ne daugiau kaip du (išskyrus tuos atvejus, jei mokytojo ir mokinių susitarimu darbas buvo nukeltas arba jei tą dieną kito mokomojo dalyko kontrolinį darbą rašo mažiau kaip 20 proc. III/IV kl. mokinių). • Kontroliniai darbai negali būti rašomi mokiniui grįžus iš karto po ligos, atostogų ir paskutinę savaitę prieš pusmečio pabaigą, nerekomenduojami po šventinių dienų. Savaitgaliai nėra šventinės
---	--

	<p>dienos – pirmadieniais kontroliniai darbai rašomi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeigu mokinys dėl pateisinamų priežasčių (pateikė tėvų prašymą ar direktoriaus įsakymu atleistas nuo pamokų) nedalyvauja kontroliniame darbe, už jį atsiskaito kitu susitartu su mokytoju laiku. Dienyne daromas įrašas NEĮSK. Galima šalia N raidės. • Mokiniui atsiskaičius, pažymys įrašomas gretimame langelyje arba šalia N raidės. • Mokinys negali perrašyti kontrolinio darbo norėdamas pagerinti gautą pažymį (išskyrus individualius atvejus). • Kontroliniai darbai įvertinami, jų rezultatai skelbiami ir aptariami klasėje, numatomi spragų šalinimo būdai, teikiamos rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.
<p>Atsiskaitymas raštu – įvairių formų mokinių žinių ir gebėjimų patikra raštu, trunkanti ne ilgiau kaip 30 minučių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jeigu atsiskaitymas raštu vykdomas iš vienos ar dviejų pamokų temų, mokinių apie patikrinimą raštu iš anksto informuoti nebūtina. • Mokiniui nedalyvavus patikrinime raštu sprendimą dėl atsiskaitymo priima mokytojas. • Patikrinimas raštu gali būti skiriamas ne visai klasei (grupei). • Patikrinimų raštu skaičius per dieną yra neribojamas. • Patikrinimas raštu gali būti vertinamas pažymiu, įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
<p>Atsakinėjimas žodžiu – mokinio išsamus atsakymas į klausimą, kalbėjimas duota tema ar grupės darbo (projektinio darbo) pristatymas žodžiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mokinių apie atsakinėjimą žodžiu iš anksto informuoti nebūtina (išskyrus projektinių darbų pristatymus). • Projektinio darbo pristatymas vertinamas pagal iš anksto numatytus ir su mokiniais aptartus kriterijus. • Atsakinėjimas žodžiu gali būti vertinamas pažymiu, įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
<p>Savarankiškas darbas – darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama mokytojo nuožiūra, jo metu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Savarankiško darbo tikslas – išsiaiškinti, kiek mokinys, naudodamasis įvairiais šaltiniais, mokymo(si) priemonėmis, geba įgytas žinias pritaikyti individualiai atlikdamas praktines užduotis. • Savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita darbui reikalinga informacine medžiaga.

<p>mokiniai atlieka pateiktas užduotis iš anksčiau ar naujai išmokytojų temų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mokinių apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent būtų reikalingos tam tikros priemonės ar papildomas pasiruošimas). • Mokytojas savarankiškus mokinių darbus gali tikrinti pasirinktinai: tikrinami visų ar tik dalies mokinių darbai. • Mokinių savarankišką darbą rekomenduojama vertinti kaupiamuoju balu. • Savarankišką darbą mokinys gali vertinti ir įsivertinti, aptardamas rezultatus su mokytoju.
<p>Tiriamasis (praktikos, laboratorinis) darbas – tai tikrinamasis darbas, trunkantis ne mažiau kaip 35 minutes, jų metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mokiniai apie tiriamąjį (praktikos, laboratorinį) darbą informuojami iš anksto. • Mokiniui nedalyvavus tiriamajame (praktikos, laboratoriniame) darbe sprendimą dėl atsiskaitymo priima mokytojas. • Mokytojas tiriamuosius (praktikos, laboratorinius) darbus gali vertinti pasirinktinai: tikrinti visų ar tik dalies mokinių darbus. Tiriamasis (praktikos, laboratorinis) darbas gali būti vertinamas pažymiu, įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
<p>Papildomai mokiniai gali būti vertinami už kitas veiklas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Namų darbai, dalyvavimas olimpiadose ar konkursuose, projektai, kūrybiniai darbai, darbas grupėse ir pan. • Dalyvavimas socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse veiklose. • Papildomi darbai gali būti vertinami pažymiu, įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
<p>Bandomieji egzaminai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bandomieji egzaminai vyksta sutarus datą, formą metodinėse grupėse. • Bandomojo egzamino pažymys, mokytojui suderinus su mokiniu, gali būti įrašomas į elektroninį dienyną. • Laikant bandomuosius egzaminus, esant reikalui, pakoreguojamas tos dienos pamokų tvarkaraštis.

21. Jeigu mokinys per numatytą laiką be pateisinamos priežasties neatsiskaitė už kontrolinį ar kitą atsiskaitomąjį darbą, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“.

22. Nesąžiningai atlikti kontroliniai ir kiti atsiskaitomieji darbai vertinami žemiausiu įvertinimu „labai blogai“. Dienyne prie pažymio parašomas komentaras, apie tai informuojamas klasės vadovas, darbo perrašyti neleidžiama.

23. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

23.1. jei dalykui mokytis skirta 1 pamoka per savaitę, rekomenduojama vertinti 3 pažymiais per pusmetį;

23.2. jei dalykui mokytis skirta 2 pamokos per savaitę, rekomenduojama vertinti 4 pažymiais per pusmetį;

23.3. jei dalykui mokytis skirta 3 pamokos per savaitę, rekomenduojama vertinti 5 pažymiais per pusmetį;

23.4. jei dalykui mokytis skirta 4 pamokos per savaitę, rekomenduojama vertinti 6 pažymiais per pusmetį;

23.5. jei dalykui mokytis skirta 5-6 pamokos per savaitę, rekomenduojama vertinti 7-8 pažymiais per pusmetį.

24. Siūloma vengti ATSTITIKTINIO VERTINIMO.

25. Rugsėjo mėnuo skirtas mokinių adaptacijai:

25.1. naujai atvykusieji mokiniai VERTINAMI TIK FORMUOJAMUOJU VERTINIMU (jokio fiksavimo kaupiamajame vertinime);

25.2. visi gimnazijos mokiniai 2 pirmąsias rugsėjo savaites nerašo jokių diagnostinių patikrinimų, kontrolinių darbų.

26. Mokinio pasiekimai per dieną gali būti įvertinti pažymiu iš kelių mokomųjų dalykų.

27. Mokinių formalūs vertinimai fiksuojami klasės/grupės elektroniniame dienyne nurodant vertinimo formą, tipą (pagal elektroninio dienyno nuorodas).

28. Mokinio, kuris gydėsi medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros ar stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, gauti įvertinimai į dienyną perkeliama nurodant įvertinimo tipą.

29. IV kl. bandomųjų egzaminų, I–III kl. egzaminų sesijos darbai vertinami pažymiu ir fiksuojami elektroniniame dienyne.

30. Du kartus fiksuojamas pusmečių tarpinis – Signalinis – įvertinimas, klasių vadovai, mokytojai aptaria su mokiniais situaciją.

31. Pusmečių ir metiniai mokinių įvertinimai fiksuojami pažangumo suvestinėse, sudarytose elektroninio dienyno pagrindu.

32. Namų darbų skyrimas:

32.1. namų darbai gali būti raštu ir žodžiu, trumpalaikiai (juos mokiniai turi atlikti iki kitos pamokos) arba ilgalaikiai (kūrybiniai), dėl kurių atlikimo termino mokytojas ir mokiniai susitaria;

32.2. mokytojas su mokiniais susitaria dėl namų darbų skyrimo apimties, užduočių pobūdžio, atlikimo būdo pasirinkimo, vertinimo;

32.3. rekomenduojama ir siekiama, kad toje pačioje klasėje dirbantys mokytojai tariasi su mokiniais ir tarpusavyje derina namų darbų apimtį, kad laikas, skirtas atlikti namų darbus, neviršytų per dieną 2,5 val.;

32.4. mokytojas privalo patikrinti namų darbus pasirinkta forma (surinkti visų ar dalies mokinių sąsiuvinį, aptarti žodžiu, organizuoti namų darbų aptarimą poroje, grupėje ar pan.);

32.5. namų darbai pagrindinio ugdymo programos mokiniams prieš atostogas neužduodami;

32.6. mokytojas, siekdamas, kad mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų kontroliuoti, ar jų vaikai atlieka namų darbus, užduotis e-dienyne turi pildyti konkrečiai, aiškiai nurodydamas, ką mokinys turi atlikti, mokėti.

33. Rekomenduojama visų dalykų mokytojams skatinti mokinius rūpintis rašto kultūra:

33.1. neaiškiai parašyto teksto, atsakymų nevertinti arba rašyti 0 taškų;

33.2. vertinant mokinio darbą atkreipti dėmesį į jo gebėjimą nuosekliai, aiškiai, riškiai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ar raštu, taisytinus dalykus komentuoti žodžiu ar pabraukti;

33.3. rekomenduojama mokytojui nevertinti darbo maksimaliu įvertinimu, jeigu jame yra rašybos, skyrybos klaidų.

VII VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

34. Baigus ugdymo programos dalį ir įvertinus mokinių pasiekimus, vertinimo rezultatai tampa naujo mokymosi etapo pagrindu, svarbia informacija apie mokinių *įgytus kompetencijų pasiekimus*, jiems pasiekti taikytų mokymo ir mokymosi būdų veiksmingumo įrodymu.

35. Vertinimas leidžia pastebėti, kuomet mokiniui reikalinga trumpalaikė ar tęstinė mokymosi pagalba. Tai svarbu ir dėl didelio mokymosi potencialo mokinių optimalaus gebėjimų augimo, ir dėl visų mokinių, kuriems reikalinga papildoma pagalba, siekiant suteikti ją laiku, kad visų mokinių pasiekimai gerėtų.

36. Pusmečių ir metinių vedimo tvarka, kai vertinama pažymiu:

I pusmetis	II pusmetis	Metinis	Papildomas darbas, metinis pažymys
4	5	5	-
5	4	5	-
6	3	5	-
neįsk.	6	neįsk.	Skiriamas papildomas darbas

6	neįsk.	neįsk.	Skiriamas papildomas darbas
neįsk.	neįsk.	neįsk.	Skiriami papildomi darbai

37. Pusmečių ir metinių vedimo tvarka, kai vertinama įskaita:

I pusmetis	II pusmetis	Metinis
Įskaityta	Įskaityta	Įskaityta
Neįskaityta	Įskaityta	Įskaityta
Įskaityta	Neįskaityta	Įskaityta
Neįskaityta	Neįskaityta	Neįskaityta

38. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįsk.“, jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir iki pusmečio pabaigos neatliko 50 procentų tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose:

38.1. jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

39. Mokiniui, kuriam pusmečio pabaigoje keitėsi dalyko kurso programa, pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas mokymosi pasiekimų patikrinimo (įskaitos) įvertinimas.

40. Mokinio laikinas išvykimas gydytis ir mokyti kitose mokymo įstaigose įforminamas direktoriaus įsakymu:

40.1. mokinys, grįžęs iš sanatorijos (ligoninės), klasės vadovui pateikia išrašą apie mokymosi pasiekimus;

40.2. klasės vadovas informuoja mokytojus apie gautus mokinio įvertinimus, o dalykų mokytojai juos perkelia į Tamo dienyną;

40.3. mokytojas pusmečio įvertinimą veda iš sanatorijos (ligoninės) pažymių ir gimnazijoje gautų pažymių vidurkio.

41. Mokiniui, kuris pagrindinio ar vidurinio ugdymo programos dalį laikinai mokėsi (dalyvavo mobilumo (judumo), mainų programoje) kitos šalies mokykloje pagal tarptautinę programą, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į pateiktą pasiekimų vertinimo informaciją sugrįžus ir į šioje mokykloje atskiru ugdymo laikotarpiu (-iais) pasiektus rezultatus (jei buvo fiksuoti). Jei mokinys kai kurių dalykų nesimokė, sudaroma galimybė pasirengti ir atsiskaityti per mokyklos nurodytą laiką; mokymosi pasiekimų patikrinimo (įskaitos) rezultatas, fiksuotas įrašu ar pažymiu, laikomas dalyko metiniu įvertinimu.

42. Mokiniui, turinčiam nepatenkinamą dalyko metinį įvertinimą, skiriamas papildomas darbas. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu:

42.1. sprendimą dėl papildomų darbų trukmės, konsultacijų formų ir būdų, atsiskaitymo datos (ne vėliau kaip iki ugdymo proceso pabaigos) priima gimnazijos vadovas, kuriam teikia siūlymus mokinius ugde mokytojai, jis išklauso pagalbos mokiniui specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų) nuomonę;

42.2. mokiniui papildomų darbų užduotis, suteikiančias galimybę parodyti žinias, gebėjimus ir gauti patenkinamą dalyko metinį įvertinimą, parengia dalyką mokęs mokytojas;

42.3. klasės vadovas kitą dieną po sprendimo dėl papildomų darbų skyrimo priėmimo informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

42.4. mokytojas dienyne įrašo konsultacijų turinį ir parašo įvertinimą; jei mokinys mokėsi savarankiškai, ir nurodytą dieną atsiskaitė už papildomą darbą, elektroniniame dienyne įrašoma: „Mokinys pasiruošė savarankiškai“;

42.5. mokiniui, be pateisinamos priežasties neatvykus nustatytu atsiskaitymo laiku, paliekamas jo turėtas dalyko nepatenkinamas metinis įvertinimas.

43. Galutinį sprendimą dėl mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą, atsižvelgęs į mokytojų tarybos siūlymą, ne vėliau nei paskutinę einamųjų mokslo metų darbo dieną (rugpjūčio 31 d.) priima gimnazijos direktorius. Sprendimas įforminamas direktoriaus įsakymu. Su įsakymu ugdymo įstaiga supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

VIII SKYRIUS

MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMAS APIE MOKYMOSI PASIEKIMUS

44. Apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokinių tėvai (globėjai) informuojami raštu arba žodžiu:

44.1. Tamo dienyne pildomas tą pačią dieną, kai vyko pamoka, užsiėmimas;

44.2. namų darbai įvedami iki 16 val. dienos, kai vyko pamoka;

44.3. tėvai, neturintys galimybės prisijungti prie elektroninio dienyno, paprašo klasės vadovo išspausdinti mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitą;

44.4. klasių vadovai, iškilus mokymosi problemoms, bendrauja individualiai su tėvais ir globėjais;

44.5. klasės vadovas informuoja tėvus apie mokinio turimus signalinius nepatenkinamus atskirų dalykų įvertinimus;

44.6. su nepatenkinamais pusmečių rezultatais mokinio tėvai supažindinami per 2 dienas po mokytojų tarybos posėdžio;

44.7. kartą per pusmetį organizuojama Tėvų diena, kad mokinių tėvai galėtų individualiai bendrauti su visų dalykų mokytojais;

44.8. jei iškyla mokymosi problemų, tėvai apie mokymosi pasiekimus informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbantis, rašant el. laiškus.

IX SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINČIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

45. Vertindamas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo rezultatus, mokytojas atsižvelgia į individualius skirtumus (psichologinius, suvokimo, atminties, dėmesio, temperamento ir kt.) ir specialiosios komisijos rekomendacijas:

45.1. mokinių, besimokančių pagal pritaikytas programas, ugdymo rezultatai vertinami pagal atitinkamos programos reikalavimus;

45.2. mokinių, mokomų pagal pritaikytas programas, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami atsižvelgiant į Bendrojo išsilavinimo standartais nustatytą mokomųjų dalykų minimalųjį pasiekimų lygmenį;

45.3. mokinių, mokomų pagal pritaikytas, individualizuotas programas, pasiekimai vertinami pagal jiems sudarytos programos įsisavinimo lygį. Jie gali būti vertinami labai gerais, gerais, patenkinamais ir nepatenkinamais pažymiais (jei matyti, kad mokinys turi potencialių galių, bet nesistengia). Šių mokinių pusmečio pažymiai turėtų būti patenkinami. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus ar nepatenkinamus pažymius, programa peržiūrima: ji arba per lengva, arba per sunki. Metinis pažymys mokiniams, mokytiems pagal pritaikytas ar individualizuotas programas, vedamas bendra tvarka.

X SKYRIUS

MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ NUOTOLINIŲ AR MIŠRIUOJŲ BŪDU, VERTINIMAS

46. Mokiniai, besimokantys nuotoliniu ar mišriu būdu, su dalyko vertinimo kriterijais ir dažnumu supažindinami kiekvieno pusmečio pradžioje ir pradėdant naują temą.

47. Mokantis nuotoliniu ar mišriuoju būdu, kiekvieną savaitę mokytojas mokiniui pateikia planą, kuriame nurodytos temos, klasės, savarankiški, grupiniai darbai, sinchroninės ir asinchroninės pamokos, vertinimo formos ir atsiskaitymo datos.

48. Įgyvendindama ugdymo programas nuotoliniu ar mišriuoju mokymo proceso organizavimo būdu, mokykla užtikrina, kad sinchroniam ugdymui būtų skirta ne mažiau kaip 60

procentų ugdymo proceso laiko ir ne daugiau kaip 40 procentų laiko asinchroniam ugdymui (per savaitę, mėnesį, mokslo metus).

49. Mokantis mišriuoju būdu mokinių atsiskaitymas vykdomas sistemingai. Rekomenduojama kontrolinius, laboratorinius ir praktikos darbus, rašinius organizuoti mokantis kontaktiniu būdu, o projektinius, tiriamuosius, savarankiškus darbus, elektroninius testus mokiniams organizuoti nuotoliniu būdu.

50. Siekiant laiku išsiaiškinti mokymosi sunkumų turinčius mokinius ir jiems teikti pagalbą, mokytojas teikdamas informaciją mokiniui apie jo neatliktą darbą kartu informuoja ir mokinio klasės vadovą bei tėvus.

XI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

51. Vertinimo rezultatų panaudojimą nusako vertinimo tikslas, todėl būtina užtikrinti, kad rezultatai, gauti vertinant mokinių pasiekimus pasirinktu būdu, būtų naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo(si) kokybę.

52. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiami informacija, kuri turėtų būti naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

53. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

54. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami mokyklos, savivaldybės, nacionalinio lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

XII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

55. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką tvirtina mokyklos vadovas, tvarka skelbiama viešai mokyklos interneto svetainėje.

56. Klasių vadovai, dalykų mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, I-IV klasių mokiniai supažindinami su šia tvarka kiekvienų mokslo metų rugsėjo mėnesio pirmąją savaitę.

57. Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo rezultatų panaudojimo ugdymo procese tvarka gali būti keičiama, atsižvelgiant į ugdymo proceso pokyčius ir pakeistus jų reglamentuojančius dokumentus.

58. Aprašas bendru sutarimu, esant reikalui, gali būti koreguojamas ir tobulinamas.
